

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІДТВОРЕННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Пшеничний І.С.,

здобувач вищої освіти СВО Бакалавр

Миколаївський національний аграрний університет

Іваненко Т.Я.,

к.е.н., доцент, доцент кафедри готельно-ресторанної справи та організації бізнесу

Миколаївський національний аграрний університет

Основною метою будь-якого підприємства є задоволення потреб суспільства та отримання прибутку. Це досягається шляхом виробництва та продажу товарів, ведення господарської діяльності та надання. Будь-яке підприємство характеризується наявністю певних ресурсів, які використовуються для здійснення своєї діяльності. Одним з таких ресурсів є основні засоби, які часто є найважливішим фактором виробничої потужності та економічного потенціалу підприємства.

Управління підприємствами безпосередньо залежить від використовуваних засобів виробництва. Однак, однією з особливостей основних засобів підприємства є їх поступовий знос, що безпосередньо впливає на ефективність роботи підприємства. Зношеність основних фондів вимагає не тільки їх швидкої заміни, а й якісного поліпшення, що стає можливим за інтенсивного розширеного відтворення основних фондів.

Згідно П(С)БО 7 «Основні засоби» – матеріальні активи, які підприємство утримує з метою використання їх у процесі виробництва або поставки товарів, надання послуг, здавання в оренду іншим особам або для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій, очікуваний термін корисного використання (експлуатації) яких більше одного року (або операційного циклу, якщо він довший за рік) [1].

Процес відновлення потребує належних фінансових вкладень. Поточна економічна ситуація більшості підприємств не дозволяє їм належним чином відновити свої основні засоби через брак вільних коштів, а використання зовнішнього фінансування не є найкращим варіантом. Тому підприємствам слід переглянути та оптимізувати свої внутрішні джерела фінансування для забезпечення процесу відновлення основних засобів.

Відтворення основних засобів - це процес виробництва та використання, зносу, амортизації, підтримання в робочому стані шляхом ремонту та відновлення в натуральній формі основних засобів.

Процес відтворення має свою мету, яка полягає в оновленні та заміщенні основних засобів. Викликано це, перш за все, тим, що у процесі експлуатації засоби праці стають непридатними до виконання необхідного обсягу робіт (фізичний знос) або тим, що на ринку з'являються найбільш дешеві та продуктивні за наявні на підприємстві засоби праці (моральний знос) [2].

Розрізняють два види відтворення основних засобів: просте та розширене відтворення.

Просте відтворення основних засобів - це відновлення активу в тому ж обсязі, як якщо б він був зношений і вибув. Цього можна досягти шляхом заміни або ремонту окремих частин активу, що амортизується, або шляхом придбання нового активу.

Розширене відтворення - це відтворення існуючих основних засобів шляхом збільшення їх кількості та розширення за рахунок удосконалення або придбання більш продуктивних та економічних основних засобів. Розширене відтворення може здійснюватися у формі нового будівництва, технологічного переоснащення, реконструкції та розширення підприємств, модернізації об'єктів та придбання об'єктів [3].

З постійним розвитком технологій та науки підприємствам потрібно мати основні засоби, які б могли не просто забезпечити процес виробництва, тому належний стан та використання основних засобів є однією з конкурентних переваг підприємств, адже належний стан та використання основних засобів має безпосередній вплив на операційну ефективність підприємств, підвищує продуктивність праці, покращує якість продукції, мінімізує витрати на виробництво та підвищує якість продукції [4].

Першим етапом у процесі відновлення основних засобів є визначення потреби у їх відновленні. На цьому етапі необхідно дослідити причини неефективної експлуатації основних засобів та оцінити можливі шляхи усунення факторів, що знижують ефективність використання основних засобів. Для цього підприємству необхідно оцінити стан, склад і структуру основних засобів.

При оцінці стану та структури основних засобів, підприємство може виявити обладнання, яке не використовується протягом тривалого часу або зовсім не придатне для виробничої діяльності.

Компанія сама має право обрати форму ліквідації цих основних засобів. Невикористані основні засоби можуть бути продані або здані в оренду для можливості отримання додаткових коштів на забезпечення відтворення наявних основних засобів.

Іншим джерелом оновлення основних фондів є прибуток, що залишається у розпорядженні підприємства. Використання прибутку підприємства визначається підприємством самостійно. Прибуток може бути використаний на просту заміну або вдосконалення та розвиток виробничих потужностей.

Для забезпечення відтворення основних фондів також доступні інші джерела фінансування. До них відносяться позикові та залучені кошти. Недоліком цих джерел фінансування є те, що вони мають такі особливості, як повернення та платність. У нинішніх нестабільних економічних умовах компаніям не доцільно позичати кошти, які навряд чи будуть повернуті.

Таким чином, проблема дослідження сутності, принципів, підходів та джерел відтворення основних засобів підприємств в сучасних умовах, пов'язана з певними суперечностями, які не зникають.

Основні засоби є найбільшою складовою виробничого капіталу підприємства. Основні засоби складають основу господарської діяльності та забезпечують стабільність і стійкість господарської діяльності. Тому збереження та ефективне використання основних засобів протягом нормативного або очікуваного строку їх корисного використання є першочерговим завданням.

Ефективне відтворення основних засобів підприємств у сучасних умовах визнається одним з найбільш суперечливих і трудомістких процесів.

Список використаних джерел:

1. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 7 "Основні засоби": Наказ М-ва фінансів України від 27.04.2000 р. № 92: станом на 29 лип. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00#Text>
2. Шляга О. В., Масилюк Б. В. Відтворення основних фондів підприємств: сутність, види, джерела. URL: http://www.zgia.zp.ua/gazeta/evzdia_7_120.pdf
3. Русов А. Відтворення основних фондів аграрних підприємств: теоретичні аспекти та сучасні тенденції. Студентський науковий вісник, м. Миколаїв. Миколаїв, 2019. С. 64–68.
4. Сазонов Р. В., Данилов Є. Ю., Єгоров Є. О. Проблеми організації обліку витрат інноваційної діяльності та шляхи їх вирішення. Економічні науки. 2018. № 11. С. 316–322.

ЛОМБАРДНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІД ЧАС ВІЙНИ

Рачинський А.М.,

*Здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня за спеціальністю 051
Економіка (Прикладна економіка)*

Ємець О.І.,

*К. е. н., доцент, доцент кафедри підприємництва, торгівлі та прикладної економіки
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, Україна*

Ломбардна діяльність під час війни може піддаватися різноманітним впливам і змінам через економічні, соціальні та політичні турбулентності, які супроводжують конфлікт. Важливо отримати контекст конкретної ситуації, оскільки воєнний час може мати великий вплив на фінансовий сектор та позиції в цілому. Нижче помічені деякі аспекти ломбардної діяльності під час воєнного стану:

Зміни в економіці: війна може призвести до значних змін в економіці, таких як інфляція, зростання ціни, руйнування промисловості. Ці фактори можуть впливати на фінансові можливості ломбардів [4].

Ломбардна діяльність у період війни може бути піддана різним впливам та регіонам, залежно від конкретного контексту військових подій, економічних умов та регулятивних заходів у країні чи регіоні.

Нами окреслено деякі аспекти щодо можливостей ломбардної діяльності під час війни.